Svet
Evropske unije

Bruselj, 24. maj 2019
(OR. en)

9562/19

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0044(COD)

JUSTCIV 127
ECOFIN 512
EJUSTICE 83
COMPET 423
CODEC 1129
IA 162

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	9459/19
Št. dok. Kom.:	7222/18 + ADD 1 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 + ADD 2 REV 2 + ADD 3
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravu, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe – poročilo o napredku

I. UVOD

1. Komisija je predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravu, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe[1] predstavila 12. marca 2018 v sklopu akcijskega načrta o uniji kapitalskih trgov. Predlog temelji na členu 81(2) (Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah) Pogodbe o delovanju Evropske unije in se obravnava po rednem zakonodajnem postopku. Predstavitev je bila pospremljena s Sporočilom Komisije o pravu, ki se uporablja za lastniške učinke poslov z vrednostnimi papirji[2], in oceno učinka[3].

2. Cilj predloga je z določitvijo skupnih kolizijskih pravil na ravni EU, ki bodo določala, katero nacionalno pravo se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe, pripomoči k povečanju števila čezmejnih transakcij s terjatvami in s tem olajšati dostop do financiranja.

---

1 7222/18 - COM(2018) 96 final.
2 7358/18 - COM(2018) 89 final.
3 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1.

3. Deklarirani namen predloga je sprejeti enotna pravila, ki bodo določala, katero nacionalno pravo naj se uporablja za določitev lastništva čezmejno odstopljene terjatve, ter s tem odpraviti pravno tveganje in potencialne sistemske posledice na finančnih trgih. Učinek predloga bo torej ta, da bo zagotovljena pravna varnost, kar bo spodbuda za čezmejne naložbe, dostop do cenejših posojil in povezovanje trgov. Prav tako bi predlog moral biti skladen z obstoječimi instrumenti Unije o pravu, ki se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, zlasti z uredbo Rim I, uredbo o insolventnosti, direktivo o finančnem zavarovanju, direktivo o dokončnosti poravnave in direktivo o prenehanju.

4. V tej zvezi je Komisija predlagala, da bi moralo po splošnem pravilu učinke odstopa terjatev za tretje osebe v primerih kolizije zakonov urejati pravo odstopnikovega običajnega prebivališča. Komisija je ocenila, da bi bilo s tem pravilom lažje napovedovati, katero pravo se uporablja, saj se lahko tretje osebe vnaprej prepričajo o lokaciji odstopnika. Za prilagoditev potrebam udeležencev na trgu po posebnih vrstah terjatev (gotovina, knjižena na bančnem računu, in terjatve, ki izhajajo iz finančnih instrumentov) je Komisija pri splošnem pravilu predlagala dve izjemi, pri katerih bi se uporabljalo pravo odstopljene terjatve. Kar zadeva pravo, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe na podlagi listinjenja, pa je Komisija predlagala izbiro med pravom običajnega prebivališča odstopnika in pravom odstopljene terjatve, da bi čezmejna listinjenja tako lahko opravljali tako večji kot manjši subjekti.

5. Evropski parlament je stališče v prvi obravnavi[4] sprejel 13. februarja 2019 s 546 glasovi za, 35 glasovi proti in 62 vzdržanimi glasovi ter izglasoval 24 sprememb k predlogu Komisije. EP se je strinjal s predlogom Komisije, naj se za učinke odstopa terjatve za tretje osebe uporablja pravo države, v kateri ima odstopnik svoje običajno prebivališče. Poslanci in poslanke pa so črtali določbe predloga, ki so določale, da lahko odstopnik in prevzemnik kot pravo, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe v kontekstu listinjenja, izbereta pravo, ki se uporablja za odstopljeno terjatev.

6. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje[5] o tem predlogu sprejel 11. julija 2018, Evropska centralna banka pa je mnenje[6] na lastno pobudo predložila 18. julija 2018.

7. Združeno kraljestvo in Irska nista izkoristila možnosti iz člena 3 Protokola (št. 21) k Pogodbama o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, da bi sodelovala pri sprejetju in uporabi predlaganega ukrepa. V skladu s Protokolom (št. 22) k Pogodbama o stališču Danske, Danska ne sodeluje pri sprejetju predlaganega ukrepa.

---

4 6217/19.
5 11427/18.
6 CON/2018/33. Pogodbi ne zahtevata posvetovanja z ECB.

II. **DELO V SVETU**

8. Svet se je na zasedanju 6. in 7. decembra 2018 seznanil z napredkom[7], ki so ga o tej zadevi dosegla prejšnja predsedstva. Predsedstvo je na podlagi dela, opravljenega v letu 2018, pripravilo dve revidirani besedili predloga, ki ju je preučila Delovna skupina za civilnopravne zadeve (odstop terjatev), v nadaljnjem besedilu: Delovna skupina. Delovna skupina je preučevanju besedil predsedstva[8] namenila štiri seje, zadnja od teh je bila 15. maja 2019.

9. Delovna skupina se je v zadnjih mesecih posvetila tudi pridobivanju pojasnil od Komisije o finančnih vidikih predloga, zlasti o njegovem razmerju do zakonodaje EU o finančnih storitvah ter druge mednarodne in nacionalne zakonodaje, ki bi jo utegnilo biti potrebno upoštevati pri kapitalskotržnih vidikih predloga, kot so posli z vrednostnimi papirji. Pri tej nalogi ji pomagajo delegati in delegatke iz Delovne skupine za finančne storitve. Poleg tega je Delovna skupina skupaj s Komisijo pretresla vrsto pravnih vprašanj, zastavljenih v zvezi s predlogom; nekatera so botrovala spremembam, ki jih je predsedstvo vključilo v svoji revidirani besedili.

[7] 14498/18.

[8] Najnovejša različica je v dokumentu ST 7889/19.

10. V prvi polovici leta 2019 se je razpravljalo v glavnem o naslednjih določbah:

a) **Področje uporabe (člen 1)**: Delovna skupina je pozdravila vključitev „pogodbene subrogacije“ v področje uporabe uredbe v skrbi za skladnost z uredbo Rim I[9]. Kar zadeva izključitve iz področja uporabe, bodo potrebna nadaljnja pogajanja o morebitnih dodatnih izključitvah, pri čemer je treba upoštevati, da nadaljnje izključitve ne bi smele ogroziti popolne uresničitve zastavljenega cilja predloga, namreč odprave pravne negotovosti, ki zdaj obstaja v zvezi s pravom, ki se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe v primeru čezmejnih transakcij, ki vključujejo terjatve.

b) **Opredelitev pojmov (člen 2)**: v besedilu predsedstva so nekatere opredelitve iz prvotnega predloga Komisije ohranjene (npr. „odstopnik“, „prevzemnik“, „običajno prebivališče“, „finančni instrument“), nekatere pa spremenjene (npr. „odstop“, „terjatev“, „učinki za tretje osebe“, „kreditna institucija“, „gotovina“), da bi bile bolj jasne. Poleg tega so bile v besedilu predsedstva nove dodatne opredelitve (npr. „listinjenje“ in „vrednostni papirji“). Delegacije opredelitve še vedno preučujejo.

[9] Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbena obligacijska razmerja (Rim I), *UL L 177, 4.7.2008, str. 6–16*.

c) **Pravo, ki se uporablja (člen 4):** Delovna skupina je naprej obravnavala splošno pravilo, ki ga je predlagala Komisija (tj. uporaba prava odstopnikovega običajnega prebivališča), ter izjeme od tega pravila (npr. pri gotovini) z vidika njihovih prednosti (npr. predvidljivost) in slabosti (npr. potrebnih bi utegnilo biti več izjem, denimo za terjatve, ki izhajajo iz finančnih instrumentov). Nekatere delegacije so predlagale več dodatnih izjem; za to, ali so potrebne in upravičene, bo potrebna še dodatna ocena. V zvezi s tem je več delegacij naklonjenih spremembi splošnega pravila (uporaba prava odstopljene terjatve), ki pa terja nekaj izjem (npr. faktoring), ki bodo spadale v okvir prava odstopnikovega običajnega prebivališča. Delovna skupina bo skrbno pretehtala prednosti takšnega alternativnega splošnega pravila (npr. katero pravo se uporablja za učinke odstopa terjatev za tretje osebe in dolžnika v okviru režima po uredbi Rim I) in njegove slabosti (npr. manjša predvidljivost). Pri dosedanji obravnavi se je pokazalo, da je razpravo o tem, katero splošno pravilo naj se sprejme, in razpravo o področju uporabe predloga mogoče povezati. Zato bi bilo treba vzporedno nadaljevati vsebinsko analizo obeh elementov predloga, da bo mogoče pripraviti stališče Sveta.

V besedilu predsedstva so bile upoštevane tudi pripombe nekaterih delegacij v zvezi z nujnostjo drugačne navezne okoliščine v primerih, ko se registrirana zavarovalna pravica za nepremičnine (hipoteka) ali premičnine (zastava) uporablja kot zavarovanje s premoženjem pri zavarovanih kreditnih poslih. Razprave o tej zadevi so pokazale, da sicer obstaja potreba bodisi po drugačni navezni okoliščini bodisi – odvisno od izida razprav – po določbi, ki bi pojasnjevala, da ne bo vplivanja na nacionalno zakonodajo o teh ureditvah, vendar pa bi utegnila biti ta potreba aktualna le v primerih, ko je zavarovanje (registrirana zavarovalna pravica) dodatek k terjatvi. Ta vprašanja se bodo še naprej obravnavala.

d) **Časovna uporaba (člen 14)**: stališča v Delovni skupini se zbližujejo v smeri uporabe novega instrumenta le za odstope terjatev, pri katerih je pogodba o odstopu terjatev sklenjena na dan začetka uporabe uredbe ali po njem.

11. Delovna skupina je obravnavala tudi preostale določbe[10] predloga, ki jih predsedstvo v primerjavi s prvotnim predlogom Komisije ni spremenilo oziroma jih je le malo spremenilo. Za nekatere od teh določb so bila predvidena pojasnila v ustreznih uvodnih izjavah.

[10] Splošna uporaba (člen 3), področje uporabe prava, ki se uporablja (člen 5), prevladujoče obvezne določbe (člen 6), javni red (člen 7), izključitev zavračanja (člen 8), države z več kot enim pravnim sistemom (člen 9), razmerje do drugih določb prava Unije (člen 10), razmerje do veljavnih mednarodnih konvencij (člen 11), seznam konvencij (člen 12), klavzula o pregledu (člen 13) ter začetek veljavnosti in datum začetka uporabe (člen 15).

III. **ZAKLJUČEK**

12. Čeprav je bil med romunskim predsedovanjem dosežen pomemben napredek, delegacije še naprej podrobno analizirajo vsebino predloga in preučujejo besedilo predsedstva. Zato se mora ob upoštevanju zapletenosti predloga, njegovih potencialnih posledic za finančne trge in njegove povezanosti z drugimi pravnimi akti Unije na strokovni ravni delo nadaljevati, preden bo Svet lahko sprejel kakršno koli politično odločitev. Tu Svet pričakuje dodaten strokovni input Komisije, predvsem v zvezi s finančnimi vprašanji iz točke 9.

13. Glede na navedeno naj Odbor stalnih predstavnikov to poročilo o napredku predloži Svetu, da bi se z njim lahko seznanil na zasedanju 6. in 7. junija 2019.